

Nr 34.

Ankom till riksdagens kansli den 19 juni 1914 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning av förra länsmansbostället Hummelsta nr 3 i Uppsala län.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 8 maj 1914 avlåten, till jordbruksutskottets förberedande granskning hänvisad proposition, nr 42, har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att förra länsmansbostället $\frac{3}{4}$ mantal Hummelsta nr 3 i Löts socken av Uppsala län må på offentlig auktion försäljas till den högstbjudande under de i kungl. brevet den 29 maj 1874 omförmälda villkor.

I detta ärende har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Vid en år 1913 hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1916 av förra länsmansbostället $\frac{3}{4}$ mantal Hummelsta nr 3 i Löts socken av Uppsala län, vilken egendom nu lämnar 665 kronor i årligt arrende, har förslag väckts om egendomens försäljning. I skrivelse den 27 februari 1914 har domänstyrelsen underställt detta förslag Kungl. Maj:ts prövning samt för sådant ändamål överlämnat ärendet rörande handlingar, däribland en av distriktslantmätaren M. Mörtsell år 1912 upprättad karta över egendomen.

Av dessa handlingar inhämtas, bland annat, att egendomen, som är belägen 0.9 mil från Grillby järnvägsstation, har en areal av 39 hektar 92.9 ar, därav 29 hektar 31.5 ar tomt, åker och dylikt, 8 hektar 32.9 ar äng, 1 hektar 12.3 ar avrösningsjord samt 1 hektar 16.2 ar impediment.

Torp eller lägenhet finnes icke å egendomen.

Uppskattningsmännen hava icke ansett styckning av eller avsöndring från egendomen böra ske i det syfte, som omförmäles i kungörelsen den 17 oktober 1913 angående grunder för upplåtande av egnahems-lägenheter från vissa kronoegendomar.

Då egendomens åbyggnader endast kunde betecknas som försvarliga och särskilt boningshuset vore kallt, varför väggtimret kunde antagas vara angripet av röta, då vidare annan arbetarbostad än en egendomens arrendator tillhörig byggnad icke finnes och denna befunne sig i ytterst dåligt stånd, då brygghus saknades och utrymmet för gårdens redskap vore otillräckligt samt då skog fullständigt saknades, hava uppskattningsmännen, enligt vilkas åsikt ingen anledning finnes för egendomens bibehållande i kronans ägo, ansett för kronan fördelaktigast, att egendomen försålles vid löpande arrendetidens slut.

Egendomen har med ett taxeringsvärde av 17,100 kronor ansetts hava ett arrendevärde av 660 kronor och ett saluvärde av 16,500 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet har, med tillkännagivande att Kungl. Maj:ts befallningshavande veterligt inga särskilda omständigheter påkallade egendomens bibehållande åt kronan, hemställt, att egendomen måtte i behörig ordning försäljas.

Domänstyrelsen har förklarar sig icke känna någon anledning att för allmänt ändamål behålla egendomen i kronans ägo.

I betraktande såväl av åbyggnadernas dåliga och otillräckliga beskaffenhet som egendomens ägofigur och läge utmed väg ansåg jag det kunna ifrågasättas, huruvida icke egendomen borde försäljas styckad i särskilda delar. Sedan uppskattningsmännen anmodats att yttra sig härom, hava dessa enat sig om följande uttalande.

'Dels på grund av att skog ej finnes att köpa på närmare håll än c:a 15 å 20 km och till priser, som de senare åren uppgått till 10 å 12 kronor pr kbm på rot för byggnads- och sågtimmer samt 3 å 4 kronor pr kbm för torrskog och vindfällen, varigenom byggnads- och underhållskostnader samt vedbraud bli oskäligt dyra;

dels på grund av att egendomens åbyggnad — ehuru visserligen endast i försvarligt stånd, men dock till huvudsaklig del för egendomen tillräcklig — är beräknad för egendomens nuvarande storlek och således ladugård och loge bleve för en mindre areal för stora och alltså skulle förlora i värde;

dels ock på grund av den totala saknaden av betesmark hålla förrättningsmännen före, att de delar av egendomen, som

efter en styckning komme att utbjudas utan åbyggnad, skulle betinga ett så lågt underpris, att kronan därigenom skulle åsamkas förlust.

I följd härav hava förrättningsmännen ej ansett styckning av egendomen böra ifrågakomma, utan vidbliva sitt ursprungliga förslag.'

I likhet med alla, som yttrat sig i frågan, anser jag denna egendom böra försäljas. Gent emot vad uppskattningsmännen, som ju bäst känna förhållandena i orten, anfört, anser jag mig icke kunna yrka på att styckning av egendomen sker, utan torde egendomen böra säljas såsom en enhet.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 16 juni 1914.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

Vid slutbehandling inom utskottet av de i utlåtandena nr 28–34 omförmälda ärenden hava närvarit herrar: Persson, Ericsson, Odelberg, Pers, Fahlén, Lindblad, Holmquist, Nilsson i Tånga, Öberg, Kronlund, Ingeström, Barthelson, Tysk, Wallentin, Bosson och Nilsson i Linnås.
